

ганам влади, бо ці реформи дають позитивні результати:

– Ситуація, яка склалася з референдумом у Шотландії, засвідчує, що децентралізація влади може стати засобом збереження цілісності країни. Ми дали можливість шотландському урядові порушити таке питання, визначитися з часом референдуму та провести його.

Перший заступник міністра регіонального розвитку та інфраструктури Грузії Тенгіз ШЕРГЕЛШВІЛІ наголосив, що до-

свід Грузії, України та Молдови у сфері розвитку місцевого самоврядування дуже подібний:

– За майже 25 років радянську систему мислення в цьому питанні нам так і не вдалося подолати. Ситуація, коли уряд відповідає за все, а місцеві органи влади виправдовують свою недієздатність диктатурою згори, сприяє зростанню негативних настроїв стосовно уряду. У пострадянських країнах головною метою реформи місцевого самоврядування повинно стати підви-

щення довіри населення до місцевої влади, а не концентрація ресурсів. Надто великі муніципалітети є неефективними, бо стикаються з проблемою адміністрування. У надто малих районах для забезпечення своїх потреб бракує ресурсів. За нашими підрахунками, оптимальною кількістю мешканців для муніципалітетів є від 15 до 35 тисяч осіб. Мінімальний поріг – 5–8 тисяч.

Тарас РОМАНЮК,
Олексій СИЩУК.

Ціна миру і майбутнього

Прийняття Верховною Радою України законів «Про недопущення переслідування та покарання осіб-учасників подій на території Донецької та Луганської областей», «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» поставило перед українським суспільством більше запитань, ніж відповідей і розділило його на два табори.

Так, частина українців бачить позитив у тому, що в окремих райо-

нах Донбасу запровадили особливий стан та амністували тих, хто не вчиняв важких злочинів, як умову уникнення втрат серед українських військових і мирного населення, а дехто стверджує, що таким чином влада «здала» Донбас бойовикам та Росії.

Неоднозначна реакція в суспільстві і після багатостраждальної ратифікації Угоди про асоціацію з ЄС. Оптимісти стверджують, що відтермінування угоди відповідно до тресторонніх «Брюссельських домовле-

ностей» дасть можливість Україні та ЄС ґрунтовніше підготуватися до впровадження зони вільної торгівлі. А песимісти стверджують, що відтягування імплементації угоди на руку Росії, яка робить усе для того, щоб не пустити Україну в «європейську сім'ю». Неоднозначна позиція у визначених питаннях і в народних депутатів, які в кулуарах відверто ділилися враженнями з приводу законів, прийнятих 16 вересня. Ось позиції народних обранців.

Ірина Геращенко:

– Закон про особливий порядок – крок до миру на Донбасі. Загалом, вести переговори, коли на кордоні України стоїть мільйонна армія противника, дуже важко. Тому прийняті закони – вимушений крок у цій ситуації. Ми хочемо перемогти чи загинути? Перемагають крок за кроком.

Закон про «особливий статус» Донбасу прийнятий в комплексі з другим законом про амністію, де чітко йдеться про те, що під амністією в цих районах не потраплять покидьки, які вбивали, мародерствували, ґвалтували, а також причетні до тероризму. В цих законах слова немає про легалізацію так званих ДНР та ЛНР, які у Верховній Раді ще місяць тому визнали терористичними організаціями.

Сергій Соболев:

– Партія «Батьківщина» за закони про статус Донбасу і амністію не голосувала, проте не може сказати такого загалом про фракцію. Так званий особливий статус фактично узаконює терористів. Нагадаю, що ще зовсім недавно ми визнали ці організації, маю на увазі «ЛНР» та «ДНР», терористичними. Цей закон не дає жодної гарантії виведення російських військ, складання зброї. Є лише одне: їм дозволяють свої суди, прокуратуру, народну міліцію. Також їм надають можливість провести вибори.

Нині маємо ту саму історію, як 20 років тому з Кримом. Тоді також казали: «Давайте дамо їм автономію, конституцію – і всі заспокояться». Чим це все закінчилося, ми тепер бачимо.

Анжеліка Лабунська:

– Президент України, на жаль, вважає, що ці закони і мир – це одне й те саме. Ми намагалися запитати, хто понесе відповідальність за те, що ці документи можна було підписати ще п'ять місяців тому. Депутатам нині пояснюють, що в нас армії немає, розказують, яка в нас техніка погана, але виникає запитання: хіба п'ять місяців тому про це ніхто не знав? Тим паче напередодні представники «ДНР» і «ЛНР» повідомили, що ці закони їм не

цікаві і вони не збираються їх виконувати.

Руслан Кошулинський:

– Результат ратифікації Угоди про асоціацію є вже сьогодні: ЄС в односторонньому порядку скасував митні збори для українських товарів. Коли процес імплементації буде завершено, тоді можна буде говорити про якісь відчутні результати. Зараз можемо говорити про спрощення порядку перетину кордону, скасування візових обмежень тощо.

Рішення про відтермінування було прийняте з подачі Росії. І з приходом зими й опалювального сезону її позиція на європейській арені укріплюється, усі це розуміють. Нам, зважаючи на це, потрібно максимально швидко ухвалювати рішення щодо імплементації, щоб зменшити тиск Росії на Україну і на наших європейських партнерів.

Григорій Немиря:

– Так звані Брюссельські домовленості – помилка. Вони не посилять нашої переговорної позиції, а, щонайменше, дадуть можливість Росії для наступних кроків. Апетит приходить під час їжі.

Окрім того, якщо ми говоримо про асоціацію як про програму реформ, то відкладення її цілісного впровадження на 15 місяців означатиме відтермінування реформ на такий самий строк.

На сьогодні маємо, як мінімум, три наслідки відтермінування угоди. Як я вже сказав, ми відмовляємося від цілісної програми реформ. Також ми запізнюємося із імплементацією директив ЄС. Тепер цього чекатимемо 15 місяців. І що найголовніше: ми не отримуємо переваг, які дала б угода в разі її повної ратифікації, зокрема збільшення квот на ввезення української продукції до Єврозонозону.

Окрім того, щоб мати змогу експортувати нові групи товарів, їх потрібно сертифікувати. Тепер цього і не стане до 2016 року. А це саме те, чого хотіла Росія, оскільки Україна в цьому плані її перебрала.

Отже, втрачаємо більше, ніж здобуваємо. Тактична дія не повинна суперечити стратегічному плану. На жаль, на нинішньому етапі євроінтеграції це правило порушено.

Підготував Роман ТАРАСЮК.